

HOVAWART

Ledencontactblad
Hovawart Bond Nederland
Herfst 2015

5

Lidmaatschap en contributie

De contributie bedraagt € 30,- per jaar, vooraf te voldoen. Gezinslidcontributie € 5,- per jaar.

Adreswijziging, aanmeldingen opzegging: secretarishovawartvereniging@gmail.com. Opzegging lidmaatschap kan schriftelijk of per e-mail en op elk moment conform de statuten van de vereniging.

Lovense Kanaaldijk 40
5015 AK Tilburg, NL
www.hovawartbond.nl

Kamer van Koophandel nr. 60877707
IBAN/SEPA Nummer: NL59INGB0006542675
BIC Nummer: INGBNL2A
Banknaam: ING BANK N.V

Bestuur

- Kees van Gorp, voorzitter
Tel. 06-54716556
kees1962@hotmail.com
fokcommissaris en internationaal contact
- Kees van de Sar, secretaris
secretarishovawartvereniging@gmail.com
- Camiel Daamen, penningmeester
(073) 6411189
pmeesterhovawartvereniging@gmail.com
- Cissie Peijen, bestuurslid pup & rasinformatie
Tel: 06-15595525
pupinfohovawartvereniging@gmail.com
- Yvonne Buster, ledenadministratie
06-53157386

Trainingen te Tilburg

Kees van Gorp, Kamila van Gorp, Mijke Staps

Ledencontactblad

Marcel van Dijk
redactiehovawartvereniging@gmail.com

Webmaster

Kamila v Gorp
e-mail: Boxerdlaciebie@wp.pl

Beste

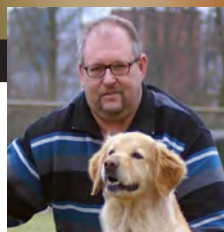
Graag presenteren wij u de nieuwe editie van ons clubblad. Ook dit keer weer met veel zorg en inzet samengesteld.

We wensen u veel plezier met het lezen en vragen uw aandacht voor enkele berichten. Sommige om u er op te wijzen dat we iets organiseren maar nu vragen wij uw aandacht zeker voor een verschrikkelijk bericht.

José van Zon, een van dé gezichten van ons KC-Tilburg team is overleden. Vele jaren was José de drijfkracht achter de bar, het luisterende oor, de lach, de hondenmoeder, het feestvarken en nog veel meer. Ze maakte samen met een vrijwilligersteam de trouwdag van Kamila en mij onvergetelijk. Maar er zijn zoveel momenten meer die we voor altijd in onze gedachten zullen hebben. José was meer dan een vriendin in de laatste 15 jaar.

Kees van Gorp

Hovawartvrienden

Hoe emotioneel het ook was voor mij ik ben blij dat wij (Kamila en ik) met haar beste vrienden Willy en Piet, Gabriel en Anja een afscheidfeestje hadden. José had een paar maanden het idee dat ze het gevecht tegen de pas in april ontdekte zo gevreesde ziekte kon overwinnen.

De altijd optimistische José heeft geknokt en gestreden maar verloren in een strijd die hopeloos bleek te zijn.

Ik weet als een van de weinige wat het is om strijd te blijven leveren tegen deze vreselijke ziekte. De strijd en de angst zijn een nachtmerrie. Onze gedachte gaat nu naar Marcel die we nu voor het eerst alleen hebben gezien. Marcel en José waren altijd samen, onafscheidelijk, ze deelden alles samen. Hopelijk kunnen wij als vrienden hem helpen zijn verdriet te verwerken en steun te geven waar het mogelijk is. In de video boodschap die José tot ons heeft laten brengen tijdens de crematie ceremonie was duidelijk, ook hier geen medelijden maar juist vragen om er voor Marcel te zijn en blijven. Ze was dankbaar voor alles wat ze heeft mogen meemaken.

Naast dit grote verdriet en verlies hebben we als "redactie" toch de moed verzameld om een mooi blad te maken. Niet zeuren maar doorgaan niet vergeten maar genieten van de herinneringen.

Kleurvererving bij de Hovawart

deel 2

Kees van Gorp

In het vorige contactblad kon u lezen hoe chromosomenparen de kleur van de hond bepalen. Het hele kleurverervingsverhaal treft u in het Grote Hovawart boek dat u download van onze site.

Twee blonde honden geven enkel blonde pups. Twee zwart-bruine honden geven of 100% zwart-bruine pups, of 75% zwart-bruine pups en 25% blonde pups, maar nooit zwarte pups (behalve in enkele zeer uitzonderlijke gevallen, minder dan 1%, waar een verschillend genetisch mechanisme optreedt dat nog slecht gekend is).

Twee zwarte honden geven altijd een meerderheid van zwarte pups. Als men hier ook zwart-bruine en blonde pups wil bekomen, dient men eerst op de stambomen van de zwarte ouderdieren na te gaan of deze anderskleurige dieren in hun afstamming hebben, dus dat de ouderdieren de genen a en/of e dragen

en deze kunnen doorgeven aan hun afstammelingen.

De kruising blond met zwart-bruin biedt alle kleurmogelijkheden: ofwel de drie kleuren, ofwel twee kleuren, ofwel enkel zwart-bruin ofwel enkel zwart.

Het meest interessante is om de genetische formule van de ouderdieren te achterhalen om zo te kunnen voorzien welke kleuren men kan bekomen.

Bij voorbeeld als een blonde teef gekruist wordt met een zwart-bruine reu en er uit deze combinatie drie kleurslagen geboren worden, kan men daaruit afleiden dat de reu aaEe is:

aa en E want dat is de minimumvereiste voor een zwart-bruine hond, maar ook e vermits hij blonde pups heeft voortgebracht, die zelf ee zijn, en die dus een e-gen geërfd moeten hebben van elk van hun ouders. De teef is Aaee: A want zij heeft zwarte pups voortgebracht – a want zij heeft ook zwart-bruine

pups gekregen – ee want zij zelf is blond.

Indien er geen enkel blonde pup zou geweest zijn, dan zou de reu aaEE zijn, want dan vererft hij automatisch een E dus dan komen de chromosomen nr. 1 tot uitdrukking en kan er geen ee zijn.

Indien, bij eenzelfde kruising, de teef enkel zwarte en blonde pups zou krijgen, dan betekent dit dat zij Aaee is, indien zij enkel blonde en zwart-bruine pups krijgt, is zij aaee.

Tussen een blonde hond en een zwarte hond zijn 12 combinatiemogelijkheden, maar enkele daarvan schijnen meer voor te komen.

Blond en zwart verpaard geeft ofwel zwarte en blonde pups, ofwel pups in de drie kleurslagen.

Een zwart met zwart-bruin verparing geeft vaak enkel zwarte pups, of zwart en zwart-bruine pups, maar twee vrij veel voorkomende combinaties kunnen ook blonde pups voortbrengen.

Vooraleer te fokken met zijn Hovawart kan men trachten zijn genetische formule te achterhalen door zijn stamboom te bestuderen, indien de kleuren van de voorouders vermeld zijn tenminste, en logisch deductief te redeneren. Ik sta ter uwer beschikking om vragen hieromtrent te beantwoorden.

Lijst van verschillende verparingen

Chromosomen verschijnen paarsgewijze in alle cellen van het organisme behalve in de seksuele cellen, dit wil zeggen bij de spermatozoïden en de eicellen waar slechts één enkele chromosoom van elk paar aanwezig is (Chr = chromosoom).

Om te begrijpen hoe men tot de resultaten komt, is uitleg nodig die hier te ver voert. U kunt deze in het grote Hovawartboek vinden. Voor nu volstaan we met een lijst van verschillende verparingen.

45 mogelijke verparingen bij de hovawart en de resultaten ervan.

B: Blonde hond: AAee of Aaee of aaee

ZB: Zwart-bruine hond: aaEE of aaEe

Z: Zwarte hond: AAEE of AaEE of AAeE of AaEe

BLOND X BLOND:

6 MOGELIJKE VERPARINGEN

AAee x AAee	100% AAee	100% B
AAee x Aaee	50% Aaee 50% Aaee	100% B
AAee x aaee	100% Aaee	100% B
Aaee x Aaee	25% Aaee 50% Aaee 25% aaee	100% B
Aaee x aaee	50% Aaee 50% aaee	100% B
aaee x aaee	100% aaee	100% B

BLOND X ZWART-BRUIJN:

6 MOGELIJKE VERPARINGEN

AAee x aaEE	100% AaEe	100% Z
AAee x aaEe	50% AaEe 50% Aaee	50% Z 50% B
Aaee x aaEE	50% AaEe 50% aaEe	50% Z 50% ZB
Aaee x aaEe	25% AaEe 25% aaEe 25% Aaee 25% aaee	25% Z 25% ZB 50% B
aaee x aaEE	100% aaEe	100% ZB
aaee x aaEe	50% aaEe 50% aaee	50% ZB 50% B

ZWART-BRUIJN X ZWART:

8 MOGELIJKE VERPARINGEN

aaEE x AAEE	100% AaEE	100% Z
aaEE x AAeE	50% AaEE 50% AaEe	100% Z
aaEE x AaEE	50% AaEE 50% aaEE	50% Z 50% ZB
aaEE x AaEe	25% AaEE 25% AaEe 25% aaEE 25% aaEe	50% Z 50% ZB
aaEe x AAEE	50% AaEE 50% AaEe	100% Z
aaEe x AAeE	25% AaEE 50% AaEe 25% Aaee	75% Z 25% B
aaEe x AaEE	25% AaEE 25% AaEe 25% aaEE 25% aaEe	50% Z 50% ZB
aaEe x AaEe	12.5% AaEE 25% AaEe 12.5% aaEE 25% aaEe 12.5% Aaee 12.5% aaee	37.5% Z 37.5% ZB 25% B

ZWART-BRUIJN X ZWART-BRUIJN:

3 MOGELIJKE VERPARINGEN

aaEE x aaEE	100% aaEE	100% ZB
aaEE x aaEe	50% aaEE 50% aaEe	100% ZB
aaEe x aaEe	25% aaEE 50% aaEe 25% aaee	75% ZB 25% B

**BLOND X ZWART:
12 MOGELIJKE VERPARINGEN**

AAee x AAEE	100% AAee	100% Z
AAee x AAee	50% AAee	50% Z
	50% Aaee	50% B
AAee x AaEE	50% AAee	100% Z
	50% Aaee	
AAee x AaEe	25% AAee	50% Z
	25% Aaee	50% B
	25% Aaee	
	25% Aaee	
Aaee x AAEE	50% AAee	100% Z
	50% Aaee	
Aaee x AAee	25% AAee	50% Z
	25% Aaee	50% B
	25% Aaee	
	25% Aaee	
Aaee x AaEE	25% AAee	25% Z
	50% Aaee	50% Z
	25% aaee	25% ZB
Aaee x AaEe	12.5% AAee	37.5% Z
	25% Aaee	12.5% ZB
	12.5% aaee	50% B
	12.5% AAee	
	25% Aaee	
	12.5% aaee	
aaee x AAEE	100% Aaee	100% Z
aaee x AAee	50% Aaee	50% Z
	50% Aaee	50% B
aaee x AaEE	50% Aaee	50% Z
	50% aaee	50% ZB
aaee x AaEe	25% Aaee	25% Z
	25% aaee	25% ZB
	25% Aaee	50% B
	25% aaee	

Trainingsweek 2015

Christel van de Westelaken

Augustus 2015. Ik moet het al een heel jaar aanhoren. De trainingsweek, zo leuk, zo gezellig, zoveel geleerd. Daar moet je ook aan meedoen!!

Nu kom ik al enige jaren naar de club, maar heb dit nog nooit mogen ervaren. Dus hop aan de bak. Vol nieuwsgierigheid vrij gevraagd van het werk en richting Tilburg geknord.

In de vroege ochtend kom ik bepakt en bezakt aan geen idee wat me eigenlijk echt te wachten staat.

Op de club aangekomen, die omgetoverd was tot een minicamping, slingerde we om de caravans heen naar het terras.

Het was volop zomer dus een warme week voor de boeg. Zelf hele hoge temperaturen werden aangegeven. Bloedjeheet, wachtend op het terras hoor ik aan wat ons te wachten staat: Kortgezegd: Trainen, trainen en trainen.

Met op zijn tijd pauze.

De week bracht inderdaad veel training, ondanks het warme weer. Hierop werd uiteraard, de training aangepast.

Wat hebben we gedaan?

VZH training, speuren, breite baan, gehoorzaamheid, VZH training, apporteren, VZH training, vrije training oefeningen, pakwerk, VZH training en ontspanning met de honden..

Ja u leest het goed heel veel VZH trainingen, in veel etappes en nog blijft het lastig.

De honden hadden het goed naar hun zin en hun baasjes ook, voor zover ik het allemaal heb ervaren. Onderling was het gezellig, je leert de mensen dan ook anders kennen. De kookkunsten kwamen aan bod. Er kwam elke ochtend vers brood uit België. Elke avond was er wat klaargemaakt: wraps, chili con carne, bbq-en. Iedereen hielp elkaar. Soms ook wat gemopper maar het is ook erg vermoeiend.

Nienke, Sanne en Christaan hebben heel hard gewerkt en hielpen mee met de puppy's en logeerhonden. Er werd volop geschaakt in de pauzes en er werden wilde verhalen verteld.

Uiteraard werd deze week ook afgesloten met de befaamde chinees in Drunen op Kees zijn advies.

Toen mijn Fellow na dag één thuis kwam speelde hij nog volop in de tuin, maar na de vijfde dag moest ik hem naar binnen slepen, zo uitgeput was hij. Ik had nooit gedacht dat het überhaupt mogelijk was dat hij ooit moe zou zijn!

Kortom voor augustus 2016 geven wij ons weer op.....!

Vies

De herfst is er weer. Voor mijn honden het favoriete seizoen. Er gebeurt vanalles buiten. Bladeren, wind, regen, lekker chaotisch

allemaal, ideaal om je bestaan als echte Hovawart ten volle te benutten.

In dit seizoen staan mijn zware laarzen dichtbij de deur. Ze worden me regelmatig vol enthousiasme aangereikt, ondanks het fikse gewicht. Ik doe graag mee, heerlijk met dat wilde weer naar buiten. Lekker tegen de wind in hangen, de regen in je gezicht, het lawaai van de bomen en tegelijkertijd de stilte: niemand gaat naar buiten, alleen ik en mijn honden. Heerlijk.

En zij vinden het ook geweldig. Ze rennen, springen en dollen met elkaar. Geen haar op hun lijf is na de wandeling nog droog en schoon. De modder druipt van nek, bek en poten. De tongen zijn langer als ik ooit voor mogelijk hield. En de ogen zijn kinderlijk blij en voldaan. Die ogen, die kunnen spreken.

Maar één dingetje.... Hoe prachtig zijn die manen, die staart, en vooral die mooie lange haren op de benen (sommige zeggen póten, ècht!). Maar wat een drama in dit seizoen! Ik heb geen hoogpolig tapijt of kwetsbare vloer. Maar tegen zoveel modder kunnen alle dweilen in mijn huis niet op. En ik ga gillen als mijn helden dan ook nog gaan doen wat ikzelf het liefste doe na zo'n enerverende tocht: meteen op de bank ploffen....

ZTP wat

is dit en waarvoor...

ZTP staat voor zucht taugligheids Pruffung, een Duitse term die vrij vertaald eigenlijk betekend fokgeschiktheidstest. Gekeken getest wordt of de geteste hond voldoet aan de eisen die de vereniging stelt aan de fokdieren. Een aantal van deze testen hebben de naam ZTP blijven houden omdat deze internationale bekendheid geven. Al vanaf het allereerste moment hebben de verenigingen waarbij ik betrokken ben geweest een fokgeschiktheidstest als verplichting voor de fokkerij gehad. We zijn in Nederland dus vaak trendsetter geweest voor wat betreft deze testen. Aanvankelijk stuikte dit op protest en onbegrip. Fokkers waren bang de eigen ideeën voor de fokkerij te verliezen. Al snel blijkt dat dit niet het geval is. Duitsland was voor de Hovawart een van de voorbeelden waar de fokkerij naar een gezonder nivo gebracht werd. Boxer fokkers zijn vaak fokkers die meer ervaring en een eigen idee hebben. De Bostonfokkers zijn weer anders. Een eenheid in de fokkerij zal altijd een utopie blijven.

Het doel van de testen is kijken wat de aanleg voor zijn gedrag/karakter is en wat de goede en minder goede eigenschappen zijn. Bij de partner keuze kan men kiezen voor een partner met een bepaald gedrag/karakter. In mijn visie is het het beste om ongetrainde honden te testen. Men ziet dan meer natuurlijke dingen die aangeboren zijn dan als men voor specifieke zaken getraind heeft. We proberen ook nesten te controleren en op een nestcontrole te krijgen. Bij Hovawarts en de Boston heeft men een score van bijna 100%. Bij de boxer zijn er slechts een paar fokkers die met complete nesten meedoen.

Jammer want hoe meer overzicht, hoe beter het is. Verder verwacht ik dat de overheid spoedig zal gaan ingrijpen en de controles zal gaan eisen.

Nieuwsgierig? Kom dan eens kijken of doe mee.

Kees van Gorp

Oorzaken van diarree bij de hond

Er zijn meerdere redenen voor het ontstaan van diarree bij honden. De meest voorkomende oorzaken worden onderstaand besproken.

Voer als oorzaak

De meest voorkomende oorzaak is voerverandering. De meeste honden kunnen slecht tegen een sneller overgang van voer. Dit kan leiden tot enkele dagen diarree. Als je over wilt schakelen naar andere brok of een ander merk is het raadzaam om dit geleidelijk te doen over 4 dagen.

Net als bij mensen hebben honden ook voedingsallergieën en voedselintoleranties. Het kan dus zijn dat je hond diarree krijgt van een bepaald bestanddeel in de voeding. Het kan zijn dat de hond ook klachten krijgt zoals braken, jeuk en een slechte vacht. Veel honden zijn gevoelig voor maïs en tarwe. Er zijn verschillende hypoallergene brokken op de markt, neem een kijkje op

de voer vergelijking schema voor een kwalitatieve brok

Een virus als oorzaak

Als gevolg van een besmetting met een virus kunnen diarree en braken optreden. Als een virus de oorzaak is van diarree blijft dit meestal niet beperkt tot 1 hond. Een virus gaat vaak gepaard met een verhoogde temperatuur. Hierdoor kan de hond wat slomer zijn en gaat de diarree vaak gepaard met braken. Het meest voorkomende virus is het coronavirus. Dit geeft vrij milde klachten die bestaan uit braken en diarree, meestal zonder bloedbijmenging. Het parvovirus komt gelukkig steeds minder voor, volwassen honden maar vooral puppy's kunnen hieraan dood gaan. Het parvo virus wordt vooral ontdekt bij puppies die van broedfokkers komen uit België en Noordbrabant. Lees meer over broedfokkers hier. 20% van de diarree bij honden wordt veroorzaakt door giardia.

Vooral honden die bij een hondenfokker wonen of vandaan komen of die in een asiel of pension verblijven kunnen gemakkelijk met Giardia besmet raken. Giardia wordt vaak over het hoofd gezien. Wanneer je hond een langere tijd diarree heeft ondanks voerveranderingen en medicijnen, kun het beste naar de dierenarts gaan voor een bloed of ontlasting onderzoek.

Wormen als oorzaak

Diarree kan ook veroorzaakt worden door wormen zoals lintwormen en spoelwormen. Pas op want deze wormen zijn ook besmettelijk voor mensen. Het is daarom van belang dat je je hond meerder malen per jaar laat ontwormen.

Behandeling van diarree

Als je hond last heeft van diarree is het belangrijk dat hij genoeg drinkt, door de diarree verliest de hond namelijk veel vocht. Als

je hond moeite heeft met drinken kun je hem kippen bouillon geven. Als de diarree samen gaat met braken is de kans op uitdroging groter. Uitdroging kun je herkennen door de nevel iets op te lichten, als de huidplooi overeind blijft staan dan is de hond uitgedroogd. Ga dan direct naar de dierenarts. Ook als je hond temperatuurverhoging heeft en de diarree blijft langer dan 2 dagen aanhouden is het raadzaam om naar de dierenarts te gaan.

Als de hond wel levendig blijft en niet braakt, kun je het een paar dagen aanzien. Het is verstandig om licht verteerbaar eten te geven in kleine hoeveelheden verdeeld over de dag, zoals gekookte kip, beschuit, witbrood of brinta aangemaakt met water. Het is niet erg als de hond een dag eten overslaat. Bij pups mag dit echter niet te lang duren. Een eenvoudig stopmiddel gecombineerd met het dieet is ook een optie. Als je vermoedt dat je hond wormen heeft is een wormkuur meestal voldoende om de hond te helpen.

19 en 20 examen IBC AD en BH examens!

Wij organiseren een officieel
Uv examen op 19 december.

Wilt u deelnemen, dan dient u
zich voor 1 november
opgegeven te hebben bij
kees1962@hotmail.com.

Tijdens een UV ofwel uithoudingsvermogen examen moeten de honden 20 km naast de fiets meelopen. Er zijn twee rustpauzes. Tijdens deze pauzes worden de baasjes voorzien van een snack en worden de honden gecontroleerd en eventueel voorzien van wat water. Na 8 km is er een pauze van 15 minuten en na 15 km is er wederom een pauze nu een van 20 minuten. Na 20 km is er een korte appèloefening.

Deelnemers betalen €25 mits het inschrijfgeld voor de sluitingsdag is overgemaakt. Later betalen betekent dat u € 40 dient te betalen. Opgeven betekent verplichting tot betalen. U dient zelf te trainen voor dit examen. Voor het examen komen we een aantal keren tesamen om te trainen en de honden aan de groep te laten wennen.

Examenkeurmeester zal dhr. Manfred Stöbe uit Duitsland zijn. Examenleider is Kees van Gorp.

Officieel BH (VZH) examen is op 20 december

Een BH ofwel VZH examen is een examen waarbij de hond een vast parcours en een aantal vaste oefeningen moet tonen. Na deze vaste oefeningen dienen er nog op publieke plekken oefeningen verricht te worden. De reglementen hiervoor kan men via de Raad van Beheer opvragen of via de commissie werkhonden. Ook hier dient een rashondenlogboek aanwezig te zijn.

Via een Duitse zusterorganisatie (IBC) kunnen wij op 20 december een **BH examen** organiseren. Deelnemers betalen €35 mits het inschrijfgeld voor de sluitingsdag (1 november) is overgemaakt. Later betalen betekent dat u € 40 dient te betalen. Opgeven betekent verplichting tot betalen. Examenkeurmeester zal dhr Manfred Stöbe uit Duitsland zijn. Examenleider is Kees van Gorp.

Aanvragen rashondenlogboek

Via de site van de Raad van Beheer kun je een logboek voor je hond aanvragen.

Om het logboek aan te vragen moet je wel als eigenaar (en niet als mede-eigenaar!) geregistreerd te staan en met het juiste actuele adres.

Incorrecte adresgegevens

Als je adresgegevens op het registratiebewijs niet (meer) correct zijn, dan moet je eerst je gegevens laten wijzigen.

Kosten & Levertijd

De kosten voor een rashondenlogboek zijn terug te vinden in de tarievenlijst. Nadat de betaling is ontvangen, wordt de aanvraag in

behandeling genomen. Houd rekening met een levertijd van ca. twee tot drie weken. Zorg er dus voor dat je het logboek op tijd aanvraagt als je wilt deelnemen aan een wedstrijd of andere activiteit waarvoor je het logboek nodig hebt.

Heeft u zich opgegeven maar bent u niet in het bezit van dit rashondenlogboek dan kunt u NIET deelnemen. U bent dan wel inschrijfgeld verschuldigd. Houdt u rekening met een tijd van enkele weken voor u dit rashondenlogboek in uw bezit kunt hebben.

Lees de site van de Raad van beheer voor verdere informatie.

RAAD VAN BEHEER
HOUDEN VAN HONDEN

Verlatingsangst afleren

Je komt thuis. Er stormt een hysterische en springende wervelwind van energie op je af. Je hond volgt je naar de huiskamer waar de vulling van de bank kussens door de kamer ligt verspreid. De buurman belt aan om je te vertellen dat je hond, weer, de hele buurt gek maakte door zijn gehuil en geblaf. Als dit scenario bekend in de oren klinkt, dan lijdt jouw hond aan verlatingsangst.

Verlatingsangst is eigenlijk heel natuurlijk gedrag. Omdat de hond van nature een roedeldier is, is het alleen achterblijven in zijn territorium voor de hond niet gemakkelijk. Als hondeneigenaar moet je hem (liefst vanaf pup) dit aanleren. Vergeet niet dat de angst en het gedrag niet alleen erg is voor jou en voor je burens, maar vooral voor de hond zelf. Hier volgen enkele tips om er voor te zorgen dat het alleen achterblijven voor de hond minder stressvol wordt.

1. Voordat je het huis verlaat, zorg dat de hond goed uitgeput is

Begin de dag met een stevige wandeling. Heb je een hond met zeer veel energie, put hem dan uit doormiddel van apporteer spelletjes. Bij thuiskomst wacht je tot je hond weer tot rust is gekomen. Ga pas weg totdat je hond lekker op zijn mand ligt en uit wil rusten van de wandeling.

2. Doorbreek vaste patronen

Honden zijn niet gek, ze weten precies wanneer je van plan bent om weg te gaan, dit maakt het ook lastig voor de hond om tot rust te komen. We doen de lichten uit, sluiten deuren, pakken sleutels, doen onze schoenen en jas aan. Bij elke routinehandeling gaan de alarmbellen rinkelen bij de hond, hij raakt langzaam in paniek of gaat alvast protesterend voor de deur staan. Daarom is het zaak ervoor te zorgen dat deze

vaste gedragspatronen doorbroken worden. Door je gedrag te veranderen, verandert ook het gedrag van de hond. Trek de komende tijd bijvoorbeeld veel eerder je jas en schoenen aan, haal nog wat te drinken en ga nog even op de bank zitten. Dan pak je je sleutels en ga je nog even naar de wc. Verander de volgorde in alles wat je doet.

3. Geef geen aandacht

Maak er geen “big deal” van als je het huis verlaat of weer terugkomt. Op deze manier communiceer je met je hond dat het uit elkaar gaan helemaal geen probleem is. Geef je hond geen aandacht tot dat hij helemaal tot rust is gekomen en niet langer al zijn aandacht op jou gericht heeft.

4. Blijf kalm en assertief

Baasjes van honden die verlatingsangst hebben voelen zich vaak schuldig en bezorgd

wanneer ze hun hond alleen moeten laten. In plaats daarvan, ga oefenen met het uitstralen van zelfvertrouwen. Wees een kalme en assertieve roedelleider. De rust die je uitstraalt zal ook invloed hebben op het gedrag van je hond, hij zal meer vertrouwen hebben in jou en in de situatie.

5. Bouw het langzaam op

Laat je hond de eerste paar keer maar enkele minuten alleen thuis, breidt het uit naar twintig minuten, daarna een uur. Ga alleen naar binnen op het moment dat de hond stil is.

6. Geef de hond iets te doen

Verveling kan verlatingsangst versterken. Geef je hond iets om zich mee te vermaken gedurende de tijd dat je weg bent. Berg het speelgoed vervolgens weer op zodra je thuis komt, zo blijft het speeltje leuk en interessant telkens als je weg gaat.

Hondenbelasting

Hondenbezitters moeten zelf aangeven dat zij een hond hebben. Niet alle gemeenten heffen hondenbelasting. Ruim 71% van de gemeenten in Nederland doen het wel. De hoogte van de belasting is afhankelijk de gemeente en van het aantal honden er in huis wonen.

Helaas betaal je hiermee algemene belasting en geen doel belasting. Dit houdt in dat de inkomsten vrij besteed kunnen worden en dus niet dat er bijvoorbeeld losloopterreinen aangelegd worden. De veelgehoorde vraag “waarom niet ook kattenbelasting of paardenbelasting?” is juridisch

simpel te beantwoorden: Omdat de wet alleen de mogelijkheid van een belasting op honden kent. Dit is meten met twee maten en lijkt bijna op dierendiscriminatie.

Honden: waardevol voor de samenleving

Een hond is voor veel mensen gezonde en sociale toevoeging aan hun leven. Vaak zijn dit ouderen en alleenstaan-

den. Voor velen is een hond een echte vriend, het voorkomt vereenzaming en bevordert de zelfstandigheid. En niet te vergeten, vele van deze mensen leven met een minimum loon. Waarom zouden ze daarop nou belasting heffen? Mensen met meer dan een of twee honden zijn per jaar vaak honderden euro's kwijt aan een belasting waarvan onduidelijk is waarvoor ze dient en hoe het weer ten goede zou moeten komen aan de hondenbezitter. Blijkbaar is de gemeente jaarlijks meer geld kwijt aan controles en dergelijke dan er binnenkomt voor hondenbelasting!

Omdat hondenbezitters meerdere malen per dag hun hond uitlaten dragen zij sterk bij aan de sociale controle in de wijk. Ze bellen ook sneller de politie als er verdachte situatie afspelen in de wijk. Alleen maar voordelen dus. Wat is dan precies de reden voor hondenbe-

lasting zou je je kunnen afvragen? Veel mensen ergeren zich aan de hondenpoep. Je zou denken dat je daarom belasting moet betalen, voor het reinigen van hondenpoep. Helaas gaat dit ook niet op aangezien je een aanzienlijke boete krijgt wanneer je als hondenbezitter je hond op andermans of op publieke eigendom laat poepen. Reden om te protesteren tegen hondenbelasting! Op de site van Stop Hondenbelasting kun je de petitie tekenen.

Houwaerts Floris Bowdy...maar zeg maar Bowdy

In een van de vorige clubbladen is er al over mij geschreven, maar nu mag ik zelf eens mijn verhaal doen. Want wat ik in het voorjaar toch heb meegemaakt...

Elke zondag train ik samen met mijn zus en broers bij Kees. Altijd gezellig, maar nu begon hij ineens aan mijn hals te voelen. Dat had mijn bazinnetje ook de hele week al gedaan, ik begreep er niets van. Bleek ik een bult in mijn hals te hebben. Dus de volgende dag met het bazinnetje in Alphen aan den Rijn naar de dierenarts. Daar vind ik het wel gezellig, want de assistente is dol op mij en er staat een heerlijke bus met koekjes.

's Avonds lag ik lekker te slapen, werd er ineens druk door de telefoon gepraat. Ik kreeg al snel door dat het over mij ging, maar begreep er natuurlijk niets van.

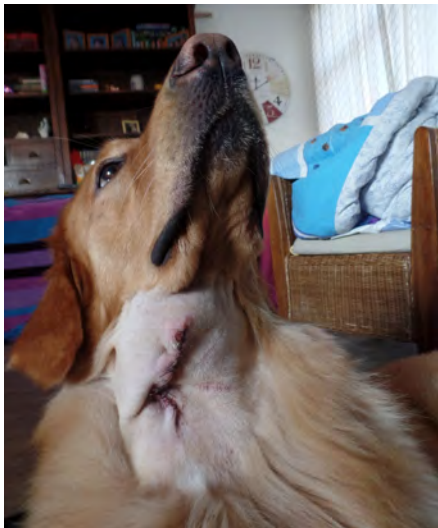
De volgende ochtend werd het mij duidelijk. Ik

ben nog nooit zo vroeg uit mijn bench gehaald en mee naar buiten genomen. Wel gezellig natuurlijk, maar we gingen helemaal geen lange wandeling maken, maar gelijk de auto in. Want om 8 uur moesten we al op de Lovense Kanaaldijk zijn. Waarom denken jullie nu vast? Nou dat zal ik eens even vertellen. Onze eigen dierenarts wist niet wat de bult was en wilde het met antibiotica eerst nog een week aankijken, maar Kees was het daar duidelijk niet mee eens. Hij maakte zich zorgen, omdat de bult snel leek te groeien en er ergens bij mijn voorouders toch helaas een schildkliertumor is voorgekomen. Dus: met Kees mee naar zijn dierenarts in Best.

Nu vind ik het altijd leuk om bij Kees te zijn, maar propt hij me toch ineens in een super kleine autobench, zelfs voor een boxer was deze nog maar net groot genoeg, laat staan voor zo'n grote stoere vent als ik. Nou, dat liet ik natuurlijk niet zomaar gebeuren: bij het

dichtdoen van het deurtje zat lekker zijn vinger ertussen. Eenmaal bij de dierenarts zat er weer iemand aan mijn hals. Ook nu gedroeg ik mij keurig en als dank zat ik binnen 5 minuten eenzaam in een hok en was mijn vrouwtje weg. Nou zeg, en dat terwijl ik een hekel heb

aan kleine ruimtes. En waarom moest ik blijven? Deze dierenarts was van mening dat we niet langer moesten wachten en dat de bult zo snel mogelijk weggehaald moest worden. Ik moest dus geopereerd worden. Toen Kees wegliep waarschuwde hij er nog even voor dat ik toch echt wel een Hovawart ben, maar wat hij daar nu toch mee bedoelde?

Al snel lag ik op de operatietafel en toen ik weer een beetje bij mijn positieven kwam, was mijn bazinnetje er alweer. Zij kreeg gelijk goed nieuws. Gelukkig geen tumor, maar wel een abces veroorzaakt door een grasaar welke naar binnen is gedrongen en lekker tussen de spieren in mijn hals is gaan wroeten.

Leuk, zo'n grasaar, maar ik zat met een kale plek, 16 hechtingen en een doek om mijn nek. Gelukkig geen lampenkap, dat ziet er

natuurlijk niet uit, en oh ja, die zou ook op de wond komen.

Een leuk voordeel is dat iedereen ineens zo lief voor mij is. Zo leuk, dat ik de volgende ochtend toch weer even moest laten zien dat ik ook heel ondeugend kan zijn, maar dan ook echt heel ondeugend. Alles wat ik al lang niet meer had gedaan, deed ik nu lekker wel.

Na 5 dagen liet ik iedereen nog even schrikken, want onder de wond werd het ineens heel erg dik. Gelukkig waren we toen weer in Tilburg voor de training en werd gelijk de dierenarts gebeld. Oef, het was alleen maar vocht en dat lost vanzelf op. Tja, als je nog niets in je jonge leventje hebt meegemaakt, dan lijkt alles ernstig.

Net toen ik dacht dat alles voorbij was, zette Kees mij 10 dagen later zomaar op een trimtafel, waarna mijn baasje mij zo stevig vasthield dat ik mij niet meer kon verroeren. Tot overmaat van ramp kwam Kees met een vlijmscherp mes op me af. Maar stoer als ik was, slaakte ik alleen een diepe zucht en bleef stil zitten. Helemaal gerust was ik toen Nienke mocht helpen. Zij zou mij toch nooit echt pijn doen?

Gelukkig is alles nu voorbij. Het kan zomaar nog een keer gebeuren als je graag door het hoge gras rent, maar dat zien we dan wel weer.

Info gras-aren:

Voorals in de lente bevat hoog gras vaak grasaren. De aren kunnen dan de wilde grassen afbreken, als je hond er in speelt of er doorheen loopt, en hechten zich vast in de vacht.

Het vervelende van grasaren is dat ze de neiging hebben om door de huid heen te dringen. Dat komt omdat ze aan de voorkant een scherpe punt hebben met aan de achterzijde weerhaakjes. Een grasaar kan maar 1 kant op kruipen: naar binnen. Ze zijn dan niet eenvoudig meer te verwijderen. Meestal komen deze grasaren tussen de tenen terecht maar ook oren en ogen en andere plekken van het lichaam zijn niet veilig. Om de grasaar te verwijderen zal het lichaam reageren met een heftige ontsteking om zo te proberen deze lichaamsvreemde indringer eruit te zweren.

Afhankelijk van de plek is medisch ingrijpen (onder verdoving) dan noodzakelijk.

Bláffen!

Heeft u iets nodig? Iets over? Iets te melden? Maak lawaai!

Geboren pups

Op 14 september zijn de pups van Gosia van Elderens' Hof x Houwaert's Fasco Zamir geboren (Nest nr 5535/2015). Er zijn 9 pups 6 reuen en 3 teven. Een mooi groot nest met twee zwarte reuen en twee zwarte teven. Vier zwartblonde reuen en een zwartblonde teef.

Fokkers Kamila & Kees van Gorp

Nog dit jaar staan een aantal dekkingen op stapel en verwachten we nog nestjes. Kijk op onze site voor meer informatie!

We ontvangen nog steeds complimenten voor de prachtige verblijfruimte bij de club. Deze winter hoeven we niet nat te worden! Veel dank aan allen die er aan hebben meegebouwd en aan de afwerking nog hun bijdrage zullen leveren.

Heb je interesse om tijdens de lessen bar te draaien? We zoeken nog dringend naar een paar helpende handjes. Eén keer per maand bijvoorbeeld. Hoe meer zielen, hoe meer vreugd, hoe minder werk. Samen maken we de lesdagen succesvol.

Wilt u zelf blaffen? Stuur uw berichtje door!